

[Arbejdsministeren]

domsret i form af aktier, enten i egen eller i fremmed virksomhed, rummer betydelige og langsigtede perspektiver for samarbejdet og tilknytningen mellem de ansatte og erhvervs-livet.

Efter lovforslaget kan virksomhederne årligt for hver lønmodtager udlodde op til 3.000 kr. pr. medarbejder, der efter lønmodtagerens anvisning kan anbringes i danske aktier, anpartar m.v., altså i aktive erhvervsinvesteringer. Virksomhederne har fradragsret for de udloddede overskudsandele, på samme måde som virksomhederne i dag har fradragsret for de kontante overskudsandele, virksomhederne udlodder. Forslaget har bl.a. betydning for virksomheder, der ikke drives i selskabsform, eller virksomheder, hvor man ikke ønsker at udlodde aktier i egen virksomhed. Sådanne virksomheder får her en mulighed for alligevel at indføre overskudsdeling med aktiv placering af de udbetalte midler.

Lønmodtagerne betaler skat af det modtagne beløb, men modtager til gengæld en skattefri statspræmie på 25 pct. af op til 3.000 kr. Aktiverne bindes i 7 år og er skattefri ved salg efter bindingsperiodens udløb. Den lange bindingsperiode tilgodeser ønsket om opsparing i samfundet.

Endelig introduceres et aftaleprincip om overskudsdeling mellem arbejdsgivere og lønmodtagere. Mange virksomheder indfører i dag overskudsdeling efter at have hørt lønmodtagersiden. Andre virksomheder træffer beslutning om overskudsdeling uden at inddrage medarbejderne og går først herefter til de ansatte med et tilbud om overskudsdeling, som de så kan acceptere eller afslå.

En aftale er desuden naturlig, fordi ordningen forudsætter, at lønmodtageren selv bidrager økonomisk.

Overskudsdeling med perspektiver for samarbejde mellem ledelsen og de ansatte bør efter regeringens opfattelse bygge på aftale mellem virksomheder og ansatte.

Loven om fremme af overskudsdeling er som sagt et enkelt led i den samlede reform. Forslaget skal ikke mindst ses i sammenhæng med det af skatteministeren fremsatte forslag til lov om ændring af særlig indkomstskat § 16. Bestemmelsen blev indført i 1958 i tilslutning til gennemførelsen af udbyttedelingsloven som datidens tilskyndelse til, at virksomhederne med fordel kunne indføre udbyttedeling for de ansatte. Det må erkendes, at §

16 ikke har haft den store gennemslagskraft. En af grundene hertil er, at den i tiden fra 1958 til i dag ikke er blevet reguleret i takt med de almindelige prisstigninger. § 16 giver i dag mulighed for, at virksomhederne skatte- og afgiftsfrit kan udlodde medarbejderaktier og -obligationer på op til 200 kr. årligt pr. medarbejder. Udloddes der aktiver på mere end 200 kr., udløses en statsafgift på 50 pct. Aktierne og obligationerne er skattefri for lønmodtagerne, mod at de bindes i 5 år. Det har fra mange sider gennem mange år været betragtet som en hindring for udbredelse af overskudsdeling, at den afgiftsfri grænse ikke er blevet reguleret i takt med prisudviklingen, hvorimod afgiften i mellemtiden er blevet hævet fra 30 til 50 pct. sammen med den særlige indkomstskat.

Regeringen ønsker at modernisere reglen, give den et løft, så den bliver bragt op til et mere nutidigt niveau og samtidig gjort så attraktiv, at den motiverer til at udbrede overskudsdeling og sprede ejendomsretten. Regeringen foreslår derfor den afgiftsfri grænse hævet fra 200 kr. til 6.000 kr. Da ordningen herved bliver meget attraktiv, foreslås bindingsperioden samtidig forlænget til 7 år.

En tredje mulighed er aktietilsagn. Lignende ordninger kendes fra udlandet under navnet »Stock Options«. Ved en ændring af ligningslovens § 7 A gives der virksomhederne mulighed for at indføre aktietilsagnsordninger efter de regler, der gælder for medarbejderaktier. For aktietilsagnsordningerne gælder, at der må forløbe op til 5 år fra det tidspunkt, hvor virksomheden giver sit tilsagn, til det tidspunkt, hvor medarbejderen køber aktien. Aktierne er bundet i 5 år og kan herefter sælges skattefrit. Et tilbud efter dette mønster vil styrke medarbejdernes interesse i virksomhedens vækst, samtidig med at man gennem aktieerhvervelsen styrker udbredelsen af ejendomsretten.

Da redegørelsen om frivillig overskudsdeling blev offentliggjort i sommeren 1986, pegede den på en række forhindringer i lovgivningen for, at virksomhederne frit kunne indføre overskudsdeling. Regeringen vil gerne medvirke til at fjerne de forhindringer og herved medvirke til styrkelse af overskudsdelingsideen.

Det gælder en ændring af ferie- og funktionærloven. Efter den nuværende ferielov skal virksomhederne betale lønmodtagerne